

چرا در دوره ناصری خیابان های تهران سنگفرش شد؟

۱۶ دی ۱۳۹۳ ساعت ۱۶:۱۰

یکی از ادوار تاریخ ایران که به واسطه رابطه با غرب رشد نسبی چشمگیری در کلیه شئون زندگی مردم به وقوع پیوست، بی شک دوره قاجار و بویژه عصر حکومت ناصرالدین شاه بود.

در پی ورود مستشاران غربی و هئیت های گوناگون اروپایی به ایران و متقابلا سفرهای گسترده ی ایرانیان به سرزمین های اروپایی در عصر ناصری، دستاوردهای گوناگون آنان نیز اندک اندک در ایران عهد قاجار باب شد، چنانچه مفروش نمودن خیابان ها و استفاده از کالسکه هایی با سبک و سیاق کشورهای اروپایی تنها نمونه ای از آن محسوب می گشت، به نحوی که سیروس سعدوندیان می نویسد در دوران حکومت ناصرالدین شاه قاجار برای نخستین بار خیابان های تهران سنگفرش گردید و این امر از کوچه های «ارگ» آغاز گشت. علت آن نیز ساده بود: چراکه کالسکه سواری راه هموار می طلبید. «روزنامه وقایع اتفاقیه». شماره ۳۶، مورخ پنجشنبه سیزدهم ذیحجه ۱۲۶۷ هجری قمری، در این باره می نویسد:

«چون که همت ملوکانه مصروف بر این است که اسباب آسودگی و استراحت و تسهیل امور، که در بعضی دولت های فرنگستان معمول است، در دولت علیه ایران نیز شیوع یابد، از جمله کالسکه سواریست که پیش از این قرار نبود که همه کس داشته باشد؛ در این اوقات، مقرر فرمودند که هر کس بتواند کالسکه به راه بیاندازد و سوار بشود از چاکران دولت علیه و اعیان رعایا، در سفرها یا در مرکب همایون، ماذون است. و در این خصوص اذن عمومی دادند و این کالسکه ها در کارخانه ابواب الجمع مقرب الخاقان «معیرالممالک» ساخته می شود.»

همین روزنامه، در شماره ۳۸، مورخ پنجشنبه بیست و هفتم ذیحجه می نویسد:

«چون در این اوقات قرار شده است که روز به روز کالسکه ها در شهر تهران زیاد بشود و باید راه عبور کالسکه هموار و خوب باشد، لهذا قرار شده است که کوچه های ارگ پادشاهی را کلا سنگفرش نمایند، به طوری که هم عبور اسب و کالسکه به آسانی بشود و هم پیاده به استراحت بگذرد. وسط کوچه ها را به جهت عبور کالسکه گود فرش می کنند و دو طرف کوچه ها را به جهت عبور پیادگان، مانند سکو قدری بالا آورده با سنگ های بزرگ مرتفع فرش می نمایند و این روزها مشغول ساختن این کوچه ها هستند.»

ایضا همین روزنامه، در شماره ۳۹، مورخ محرم الحرام ۱۲۶۸ هجری قمری، می آورد:

در روزنامه های سابق «در باب کالسکه اشعار شده بود که منظور این است که کالسکه سوار شدن در میان خلق متداول باشد. و این قاعده در دولت علیه ایران نیز رواج یابد و خلق آسوده تر در طرق و شوارع حرکت نمایند. مجددا اعلام می شود که حسب الحکم امنای دولت علیه، مقرب الخاقان «معیرالمالک» کارخانه کالسکه سازی در قورخانه مبارکه به راه انداخته اند، به طوری که هر قدر کالسکه بخواهند ساخته و پرداخته می شود. و به هر قسم و طرح هر کس بخواهد ممکن است. و این مخصوص امنا و اعیان دولت علیه نیست، بلکه هر کس از تجار و کسبه و غیره که بخواهد، اذن از دولت علیه حاصل است که به کارخانه مزبور رجوع نماید و به هر طرح و قسمی که بخواهد به زودی از برای او ساخته می شود.»

منبع: قدس

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۹۱۹۰/چرا-خیابان-ناصر-دوره-چرا>